

ΚΥΨΕΛΗ

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΤΡΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ

προπληρωτέα

Ἐν Ἑλλάδι Δρ. ν. 6.

Ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φρ. χρ. . . . 10

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΤΗΣ

ΘΩΝ ΡΕΝΤΖΟΣ

ΕΤΟΣ Γ'. — ΦΥΛΛ. 17.

ΑΡΙΘΜΟΣ 41,

Ἐν Ζακύνθῳ τῇ 30 Ἰουνίου 1886

Ο ΝΕΚΡΟΘΑΪΤΗΣ

(Διήγημα ἐκ τῶν τοῦ Αὐγούστου Μπλάν;).

(συνέχεια ὅρα προηγ. φυλλ.)

Γ'.

Τὸ κοιμητήριον δὲν ἦτο ποσῶς ἄγνωστος τόπος εἰς τὸν νέον νεκροθάπτην. Ὑπῆρξε τὸ θέατρον τῶν παιγνίων τῆς παιδικῆς ἡλικίας αὐτοῦ. Μειράκιον, ἤρχετο καθ' ἐκάστην νὰ πηδᾷ ἐπὶ τῶν αὐτῶν ἐπιτυμβίων πλακῶν εἰς ἃς ἀντηνάκλα τότε τὸ φῶς τῆς σελήνης καὶ ἐγίγνωσκε σχεδὸν πάσας τὰς ἐπιταφίους ἐπιγραφάς. Ἐπαιζεν ἐκεῖ, μετὰ τῶν γυμνοπόδων εὐθύμων συνομιλήκων του, ἐν τῷ μέσῳ τῶν τριανταφύλλων, νεωστὶ φυομένων καὶ τῶν ἀνθρωπίνων ἐξηραμμένων κρανίων.

Τὸ στενὸν τοῦτο κοιμητήριον, ὅπερ ὁμῶς περιέκρυπτε τοσαῦτα, ἦτο κυρίως τοῦ πατρός του. Διὰ τοῦτο δὲν ἐσήμεινε τὸ ἴδιον δι' αὐτὸν ὅπως εἰς τοὺς ἄλλους. Τῷ ἀνεμύνησκε τὰς ἀντηράς παρείας του, τοὺς ἀκτινοβόλους ὀφθαλμούς του, τὴν εἰρήνην καὶ τὴν εὐτυχίαν τῶν νεκρῶν ἐτῶν του!

Παρὰ τὸν τοῖχον ὑψοῦτο ἡ σεβασμία φιλύρα ὑπὸ τὴν σκιὰν τῆς ὁποίας ἡ μήτηρ του, κωδωνοκρούστρια ὅτε ἔζη, ἀνεπαύετο πρὸ δεκαετίας. Πόσον ἡγάπα τὸ γηραιὸν δένδρον! Πῶς ἔκρυβε τὸν ψίθυρον τῶν κλά-

δων του, πιστεύων ὅτι ἀκούει τοὺς ἤχους τοῦ μητροκαῦ κώδωνος καλοῦντος τὸν λαὸν εἰς προσευχήν! Πόσον ἡ βοή τῶν φύλλων του τὸν ἔθελγε! Τῷ ἐφάνετο ὅτι ἦτο ὁ κρότος τῶν ἀσπασμῶν οὓς, ἀπὸ τοῦ θάθους τοῦ τάφου τῆς, τῷ ἔστελλεν ἡ προσφιλεῖς νεκρά.

Πᾶσαι αἱ ἀνκμνήσεις αὗται ἐξηγέρθησαν κατ' ἐκείνην τὴν στιγμήν ἐντὸς τῆς ψυχῆς τοῦ νεανίου καὶ τὸν συνεκίνησαν! Ἐπὶ πολὺν χρόνον ἐκεῖ θεθυθισμένος εἰς σκέψεις, μὲ τοὺς βραχίονας τεταμένους, ὁμοιᾶζαν αὐτὸς οὗτος πρὸς σταυρὸν ἐστημένον ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ παρελθόντος του.

Ἐπὶ τέλους ἐνεθυμήθη τὸν σκοπὸν δι' ὃν ἦλθε.

Διηυθύνθη βραδέως πρὸς τὸ παρεκκλήσιον. Ἄλλ' ὅσον ἡ στιγμή τοῦ ν' ἀρχίσῃ τὴν ἐργασίαν ἤγγιζε, τοσοῦτον ἐξηλείφοντο ἐκ τοῦ πνεύματός του αἱ ἡδέαι εἰκόνες καὶ ἀνεσκίρτα εἰς τὸν θόρυβον τῶν φύλλων περιδινουμένων ὑπὸ τῆς πνοῆς τοῦ ἀνέμου. Καὶ γενναῖος νὰ ἦναι τις, οὐχ ἦττον ἐντὸς κοιμητηρίου κατὰ τὸ μεσονύκτιον αἰσθάνεται ἑαυτὸν κακοδιάθετον. Ἡ πένθος ἐκείνη σιγὴ διακοπτομένη μόνον ὑπὸ τῶν συριγμῶν τοῦ βορρᾶ, αἱ σικαὶ ἐκεῖναι ἐκτεινόμεναι ἐπὶ τῆς γῆς καὶ μεταβάλλουσαι σχῆμα εἰς ἕκαστον ἐλιγμὸν τῆς σελήνης, οἱ τάφοι ἐκεῖνοι, οἱ σταυροί, οἱ δροσεροὶ ἢ μεμαραμένοι στέφανοι, αἱ φιλύραι, αἱ μελαγχολικαὶ ἐκεῖναι κυτάριστοι, αἱ ἰτέαι, πάντα ταῦτα εἰσι λίαν ἄξια νὰ ταράξωσι τὴν καρδίαν καὶ νὰ προκαλέσωσιν ἐν τῷ ἐγκαρπῷ τὰς ἐλευθερώτερας

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΕΟΥΡΙΟΥ

ΣΥΛΛΟΓΗ Π. ΠΑΤΡΙΚΙΟΥ

Α1.Σ3.41.Φ6.0038

προλήψεις περὶ φαντασμάτων.

Οἱ νεκροὶ λέγουσιν εἶναι νεκροὶ πλέον. Καὶ ἐν τοῖς τοῖς τίς θὰ ἐτόλμα νὰ θεβαιώσῃ ὅτι ὅτα, κατακλι-
θῇ ὑπὸ τὴν γῆν ὁ ἄνθρωπος δὲν βλέπει τίποτε πλέ-
ον εἰς τὴν γῆν; Δὲν εἶναι τάχα δυνατόν νὰ ἐκφρα-
γῇ ἐνίοτε ἐκ τῆς ἀργιλώδους κλίνης τοῦ ὅπως ἔλθῃ
ν' ἀναπνεύσῃ τὸν δροσερὸν ἀέρα τῆς νυκτὸς καὶ νὰ
σπερθῇ ἐπὶ τῶν αἰτιῶν αἰτνες ἀπεφάσισαν τὴν γέννη-
σίν του ἢ τὸν θάνατόν του; Το παιδίον, παραδείγμα-
τος χάριν, θυμὰ προώρου θανάτου, δὲν ἐπεθύμησέ
ποτε νὰ πετάξῃ ἐπὶ τοῦ λίθου τοῦ μυστωλείου του
ἵνα ρίψῃ ἐλθέμια τι ἐπὶ τοῦ κόσμου καὶ νὰ τὸν ἐρω-
τήσῃ διατί δὲν ἔλαβεν ἑτέραν ἀποστολὴν ἀπὸ τοῦ
νὰ μεταλλάξῃ τὴν κοιτίδα ἀντὶ τάφου; Ἡ νεῖς,
ἥς ὁ χορὸς διεκόπη δὲν προσεπάθησέ ποτε νὰ τὸν ἐ-
πικαλέσῃ ὑπὸ τὸ φῶς τῶν ἀστέρων; Καὶ ὁ πλούσι-
ος ἐκεῖνος ἀποσπασθεὶς ἀπὸ τῶν θησαυρῶν, καὶ ὁ
πτωχὸς ἐκεῖνος πληγείς ἐπὶ τῆς ἀβλιεστάτης κλίνης
του, δὲν ζητοῦσι ποτε νὰ διασχίσωσι τὸ σάβανόν των,
ἀπληστοῦντες νὰ ἴδωσιν ἐτι τὴν γῆν ἐκείνην ἐνθα ἡ
τύχη των ὑπῆρξε τοσοῦτον διάφορος, τοῦ μὲν διὰ νὰ
τὴν θαυμάζῃ τοῦ δὲ διὰ νὰ τὴν καταρᾶται;

Μέχρι ποίου σημείου αἱ σκέψεις αὗται καὶ ἕτεροι
ὁμοιοὶ ἀπησχόλουν τὸν νέον νεκροθάπτην δὲν γνωρίζο-
μεν. Βέβαιον ὅμως εἶναι ὅτι εἰς ἕκαστον ἐθὺς ἐθεώρει
ὅπισθὲν του ἵνα θεβαιωθῇ μήπως τὸν ἠκολούθει τις,
καὶ ὅτι εἰς ἕκαστην περιστροφὴν τῶν φύλλων ἤνοιγε
ὑπερμέτρως τοὺς ὀφθαλμούς ὥστε νὰ ἐροβείτο μήπως
τὰ ὅσα τῶν νεκρῶν ἐχόρευον.

Ἐπὶ τέλους ἐφθασε πρὸ τοῦ παρεκκλησίου. Διη-
θέτησε τὸ ἀλειμματοκῆριον τοῦ φανοῦ, ἔθεσε τὴν κλεΐ-
δα εἰς τὴν κλεδωνίαν, ἤνοιξε τὴν θύραν καὶ εἰσῆλθε.

Δ'.

Τὸ φῶς τοῦ φανοῦ ἔπεσεν ἐπὶ λευκῆς μεταλλίνης
πλακῆς τεθειμένης κάτωθεν ἀναβάθρου ἐφ' οὗ εὐρί-
σκετο φέρετρον. Τὸ κάλυμμα τοῦ φερέτρου ἐκοσμεῖτο
ὑπὸ στεφάνου ἐκ μυρίνης, συμβολικοῦ στεφάνου ση-
μαίνοντος ὅτι ἐκεῖ εὐρίσκετο νεῖς, καὶ νεῖς μεμνη-
στευμένη. Κομψὰ ἀργυρὰ χρόσια ἐκόσμουσαν τὰ πλε-
ρὰ αὐτοῦ.

Ὁ νεκροθάπτης ὢν ἡρεθισμένος ἤδη, κατελήφθη
ὑπὸ ἐλαφροῦς φοικιάσεως. Ἀπὸν πρὸ πενταετίας ἀπὸ
τῆς πατρικῆς οἰκίας, ἐγένετο ξένος τῶν πενήμιον τοῦ-
των σκηνῶν, ὢν παλαιὰ ποτε ὑπῆρξε μάρτυς συνεχῆς.
Τὸ νὰ περιπλανᾶται ἐν τῷ κοιμητηρίῳ κατὰ τὸ με-
σονύκτιον, κεχωρισμένος ἀπὸ τῶν νεκρῶν διὰ πυκνοῦ
χάματος, τῷ ἐφαίνετο συγκριτικῶς παιγνίδιον ἀπὸ
τοῦ νὰ εὐρίσκηται μόνος ἐν παρεκκλησίῳ πρὸ ἀκκλί-

πτου φερέτρου, πρὸ πάντων γνωρίζων ὅτι περιέκλειε
θαυμάσιον ροδὸν, ἀποτόμως ἀποσπαθὲν τοῦ κόσμου
οὔτινος ἦτο τὸ χάριμα καὶ τὸ κόσμημα.

Γέρον κατερχόμενος εἰς τὸν τάφον οὐδένα ἐκπλήτ-
τει. Εἶναι χρέος πληρωνόμενον κατὰ τὴν τάξιν τῆς
φύσεως. Ἀληθές, ὅτι τὸ κεφάλαιον εἶναι ὀλίγον μετε-
χειρισμένον καὶ ἐλαττωμένον· ἀληθές, ὅτι τὸ ἀποδιδό-
μενον νόμισμα δὲν εἶναι ἴσον τοῦ ληφθέντος. Ἀλλ' ὅ-
ταν αἱ πράξεις ὑπῆρξαν ἀγαθῆς, ὁ Θεὸς ὅστις τὰς
καταγράφει ἐπὶ τοῦ μεγάλου βιβλίου του, εὐχαριστεῖ-
ται, διότι κρίνει ἐκείθεν ὅτι τὸ κεφάλαιον δὲν ἐσπα-
ταλήθη.

Ὅπως ξένη εἶναι ἡ ἐντύπωσις ὅτε ὁ θάνατος δε-
σμεύει ἐξ ἀπροόπτου κτήμα ὅπερ δὲν ἐπρόφθασε νὰ
ἐκτιμηθῇ. Καὶ ἐπειδὴ ὁ ἀπαίσιος ἱππότης, διότι ἔχει
καλλισθησίαν ὁ ἱππότης οὗτος, ἔρχεται ν' ἀναρπά-
σῃ τὴν χαριεστέραν καλλονὴν, τὴν θελκτικωτέραν ἀ-
θωότητα, μὴ σεβόμενος τοὺς νόμους τῆς φύσεως καὶ
τῆς κοινωνίας, θραύων τοιουτοτρόπως τὸ μόλις ἀρχίσαν
ἀριστοῦργημα, εἶναι ἐπιτετραμμένον νὰ ἐξαγριωνώμεθα
καὶ νὰ ἐκβάλλωμεν ἐπαναστατικὰς κραυγὰς.

Ὁ νεκροθάπτης ἐπλησίασε τὸ ἀνάβαθρον καὶ ἔρ-
ξατο ν' ἀναγινώσκῃ, φωτιζόμενος ὑπὸ τοῦ φανοῦ του,
τὴν ἐπὶ τῆς λευκῆς πλακῆς ἐπιγραφὴν. Ἡ ἐπιγραφὴ
αὕτη ἔφερε στίχον ληφθέντα ἀπὸ τῶν ψαλμῶν.

«Ἀφίνα ἴσως ὅπισθὲν μου καρδίαν λυπούμενην διὰ
τὴν στέρησίν μου. Ἀλλὰ ζῇ καὶ ἄρχει ὁ δυνάμενος
νὰ παρηγορῇ· θὰ δεχθῇ εἰς τοὺς κόλπους του τοὺς
δυστυχεῖς.»

Ἐπὶ δευτέρας δὲ πλακῆς κεκαρφωμένης ἄνωθεν
τοῦ φερέτρου, ὁ νεκροθάπτης ἀνέγνωσε τὴν ἑτέραν
ταύτην ἐπιγραφὴν:

Ἐνταῦθα ἀναπαύεται

Η ΚΑΡΟΛΙΝΑ—ΘΗΡΕΣΙΑ—ΚΑΡΑΟΤΤΑ

ΚΑΛΛΕΡΑΕΤΚ

Γεννηθεῖσα τὴν 8 Αὐγούστου 1815

Ἀποθανοῦσα δὲ τὴν 5 Σεπτεμβρίου 1831

Ε'.

Εὐχρησθηθείσης τῆς περιεργείας του, ὁ νεκροθά-
πτης ἔλαβε τὸν λίθον ἐκ τινος γωνίας καὶ ἐσπευσε
ν' ἀφήσῃ τὸν πένθιμον τόπον, κλείων ἐπιμελῶς τὴν
θύραν. Εἶτα διὰ θαρραλέου ἐθίματος διηυθύνθη πρὸς
τὸν τάφον ὃν ἔμελλε νὰ σκάψῃ. Διαβαίνων πρὸ τῶν
παρθύρων ἔρριψε βλεμματικῶς εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ
παρεκκλησίου εἶδε μικρὸν φανὸν καὶ ἕνα ἀργυροῦν πό-
δα τοῦ φερέτρου ἐφ' οὗ ἡ ἀντανακλώσα εἰκὼν τῆς
σελήνης ἐφαίνετο μεδιώσα αὐτὸ.

Καθὼς τῷ εἶπεν ὁ πατήρ του, εἶσε τὸν τάφον καὶ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΟΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΔΗΕΟΥΡΙΟΥ

30131081

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ

ΥΠΟΧΡΕΩΣΗΝ Π.Η.Π.Α.Α.Υ.Σ.

τὰ τὸ ἥμισυ ἐσκαμμένον· μικρὰ κλίμαξ ἔκειτο πλησίον αὐτοῦ. Ὁ ἄλλο ἦτο τοσοῦτον γλυκὺς ὥστε ἐξέβαλε τὸν ἐπενδύτην του ὅπως ἔχη ἐλευθεριωτέρως τὰς κινήσεις. Εἶτα κατῆλθε προσεκτικῶς εἰς τὸν λάκκον καὶ ἤρξατο τοῦ ἔργου. Τὸ ἔργον του ὅμως ἦτο πολὺ ὀλίγον διασκαδαστικόν διότι εἰς ἕκαστον κτύπον τοῦ λίσγου, μετεκίνει ἀνθρώπινα ὅστ᾽, τεμάχια λευκοσιδήρου καὶ συντρίμματα φερέτρου. Ἀλλ' ἀναμνησκόμενος ὅτι ὁ πατήρ του εἶχεν ἀνάγκην ἡσυχίας, ὁ καλὸς υἱὸς ἐξηκολούθει δραστηρίως τὴν σκληρὰν ἐργασίαν του. Τὸ χῶμα ὠθοῦμενον ὑπὸ τῶν ρωμαλέων βραχιόνων του, ἐτινάζετο μακρύτερα.

Μετ' ὀλίγον ὁ νεκροθάπτης εἶχε σκάψῃ τόσον βαθέως ὥστε τὸ χῶμα τὸν περιεκύκλωσε πανταχόθεν, ἐβλεπε δὲ ν' ἀνορθῶνται πρὸ τῶν ὀρθαλμῶν του μεκυρισμένα ὅστ᾽ καὶ κρανία μορφάζοντα.

Αἶφνης ὁ λίσγος προσκρούει κατὰ φερέτρου· τὸ χῶμα κυλίσταται, συμπαρασύρον ῥάκη καὶ σάβανα· εἶναι γείτων. Ὁ νεκροθάπτης διστάζει. Εἶτα βλέπων ὅτι ὁ ὑπνώτων δὲν ἠνωχλήθη ἐκ τῆς ταραχῆς ἀναλαμβάνει τὴν ἐργασίαν του διότι τῷ μένει εἰς ποῦς εἰσέτι ἵνα τελειώσῃ.

Μετὰ μίαν στιγμὴν ἵσταται πάλιν· τρέμει δι' ὄλων τῶν μελῶν του, ὁ δὲ λίσγος τῷ πίπτει ἐκ τῶν χειρῶν. Γοερὰ κραυγὴ ἐτάραξε τὴν σιγὴν τῆς νυκτός. Μήπως ὁ γείτων ἐξυπνᾷ; Ὁχι, τὸ παράπονον εἶναι ἀδύνατον ὥστε παιδίον, ἐν ᾧ ὁ γείτων εἶναι μεγάλος. Λεπτὰ τινα παρέρχονται, ὁ νεκροθάπτης ἐνθαφρύνεται. Ἀλλ' ἕτερος κρότος· ἀκούεται ἄξιος· νὰ πνίξῃ τοῦ· μᾶλλον μερλαιτέρους θρόνους· τὸ ὠρολόγιον τοῦ κωδωνοστασίου σημαίνει μεσονύκτιον.

Ἀδύνατον εἰς τὸν νεανίαν νὰ ἐξακολουθήσῃ. Τῷ φαίνεται ὅτι ὁ κόσμος καταρρέει, ὅτι ἡ γῆ ἐνδίδει ὑπὸ τοῦ πόδας του. Ἐκαστος κτύπος τοῦ κωδωνοστασίου παρατεινόμενος ὑπὸ τῆς ἡχοῦς τῷ κάμνει νὰ πιστεύῃ ὅτι εἶναι ἐξητμισμένος στεναγμὸς ἐκ τοῦ βάθους τῶν τάφων· φράσσει τὰ ὦτα ἵνα μὴ τοὺς ἀκούῃ, ἀλλὰ τὸν ἀκολουθοῦσι· μέχρι τῶν ἐνδομυχοτέρων ἰνῶν του.

Τὸ ὠρολόγιον ἐπὶ τέλους· σιγᾷ. Τότε ἀπὸ τοῦ ὕψους τοῦ κωδωνοστασίου, ὁ κωδωνοκρούστης ἤχει τὴν σάλπιγγα.

— Δὲν εἶναι θεοκαίως θρουκόλαξ αὐτὸς ὁ ὁποῖος ἡχεῖ οὕτω πως εἶπε κατ' ἐκυτόν ὁ νεκροθάπτης, εὐχαριστημένος διότι ἐνόησέ τινα ζῶντα πλησίον του.

Καὶ ἔκρουσε περιχαρῶς τοὺς ὑποκώφους καὶ μονότονους ἤχους. Ποτὲ ὁ κωδωνοκρούστης, ἔστις σχεδὸν εἰς πᾶσαν πυρκαϊάν καταδικάζεται νὰ τρώγῃ μόνον ἄρτον καὶ νὰ πίνῃ μόνον ὕδωρ, χωρὶς νὰ λάβῃμεν ὑπ' ὄψει τοὺς ραβδισμοὺς, ὡς ἀμελήσας νὰ ἡγήσῃ

τὴν σάλπιγγα, ποτὲ δὲν ὑπῆρξεν ἀντικείμενον τοσούτου θαυμασμοῦ.

Ἐν τῷ μέσῳ τῶν συγκινήσεων τούτων, ὁ νεκροθάπτης ἐνευμήθη αἶφνης τὴν φιάλην τοῦ ζύθου ἣν, χάρις τῇ προνοίᾳ τοῦ πατρὸς του, ἔφερεν ἐντὸς τοῦ θυλακίου του. Ἐν μιᾷ στιγμῇ ἀνεροικήθη τῇ βοηθείᾳ τῆς κλίμακος εἰς τὸ ἄκρον τοῦ λάκκου, ἔλαβε τὸν ἐπενδύτην του ἢ μᾶλλον τὸν ἐξέχωσε διότι ἐπὶ τοσοῦτον ἐκαλύπτετο ὑπὸ τοῦ χῶματος, εἶτα ἔσυρε τὴν φιάλην καὶ τὴν ἐκένωσε ἀχρις ἐσχάτης σταγόνας. Ἐρρίψεν ὕστερον αὐτὴν μακρὰν αὐτοῦ, ἐκείνη δ' ἐκύλισε διὰ μέσου τοῦ κοιμητηρίου καὶ ὑπῆγε, πρᾶγμα παράδοξον! νὰ σταθῇ ὑπὸ τὸ χαῖνον στίγμα κρανίου, ἀλλὰ χωρὶς νὰ κάμωσιν ἀμφοτέροι καμμίαν προσπάθειαν ὅπως πλησιάζωσιν ἀλλήλους, τοσοῦτον μεγάλη ἦτο μεταξὺ αὐτῶν ἡ ἰσχὺς τοῦ κενοῦ.

(ἔπεται συνέχεια)

Γ. Α. ΒΑΛΑΒΑΝΗΣ

EMMELEINA

ἐκ τῶν τοῦ *Alfred de Musset*

Μετάφρασις

ΓΕΩΡΓΙΟΥ Δ. ΜΑΝΕΣΗ.

(συνέχ. ἴδε προηγ. φυλ.)

Μόλις ἡ ἀπόφασις αὕτη ἐγένετο, ἐνομίσθη καὶ ἀδύνατος νὰ πραγματοποιηθῇ· δὲν εἶχον πλέον ἀνάγκην μακρῶν ἐκπράξεων, ὅπως συνεννοῶνται. Ὁ Γκιλβερτ ἐπὶ δύο μῆνας δὲν ἤρχετο παρὰ τῇ κ. Δὲ Μαρσάν, καὶ κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν δύο τούτων μηνῶν, ἀπώλεσαν ἀμφοτέροι καὶ τὴν ὀρεξιν καὶ τὸν ὕπνον. Μετὰ τὸ τέλος τοῦ χρονικοῦ τούτου διαστήματος, ὁ Γκιλβερτ διετέθη ἐσπέρην τινα ἐν λύπῃ καὶ καταπλήξει, ὥστε χωρὶς νὰ γνωρίζῃ τί πράττει, ἔλαβε τὸν πῖλον του καὶ ἐπορεύθη παρὰ τῇ κοιμήσει κατὰ τὴν συνήθη ὥραν. Δὲν τὸν ἐπέπληξεν ὡς μὴ τηρήσαντα τὴν υπόσχεσίν του, καὶ ἅμα τὴν ἐθεώρησεν ἐνόησεν ὅτι ὑπέφερε· τὴν εἶδε τοσοῦτω ὥρᾳ καὶ μεταβεβλημένην ὥστε μετεμελήθη διότι δὲν ἐπανῆλθε ταχύτερον.

Ἐκείνη ὁπότε καὶ ἡ Εμμελεῖνα ἠσθάνετο ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς δὲν ἦτο οὔτε ἰδιοτροπία, οὔτε πῆθος, ἦτο ἡ φωνὴ τῆς φύσεως ἥτις τῇ ἐρώναζεν ὅτι εἶχεν ἀνάγκην·

νέου έρωτος. Δέν παρεδίδετο εἰς σκέψεις· ἐπὶ τοῦ χαρ-
κτῆρος τοῦ Γκίλμπερτ, τῇ ἤρεσεν, ἀρκεῖ· ἔλεγεν ὅτι
τὴν ἡγάπα, καὶ ὅτι τὴν ἡγάπα δι' ἄλλου τρόπου ἢ ὁ
Δὲ Μαρσάν. Τὸ πνεῦμα τῆς Ἑμμελίνας, ἡ εὐφυΐα τῆς,
ἡ ἐνθουσιῶσα φαντασία τῆς, ἅπασαι αἱ εὐγενεῖς ιδιό-
τητες αἱ ἐν αὐτῇ ἐγκαλειόμεναι ἐπασχον ἐν ἀγνοίᾳ
τῶν. Τὰ δάκρυα ἅτινα ἐνόμιζε ρέοντα ἀδίκως, ἐ-
ζήτουν νὰ χύνωνται ἀκούσης ταύτης καὶ τὴν ἡνάγ-
καζον νὰ ἐρευνᾷ τὸ αἷτιον τούτου. Τότε τὸ πᾶν τῇ
ἐδίδασκε τοῦτο, τὰ βιβλία τῆς, ἡ μουσικὴ τῆς, τὰ
ἄνθη τῆς, αἱ ἔξεις τῆς, οὗτος ὁ ἥρεμος βίος τῆς, ὡ-
φεῖλε ν' ἀγαπᾷ καὶ νὰ παλαίῃ ἢ ν' ἀπορασίῃ ν' ἀ-
ποθάνῃ. Μετὰ θαρραλέας ὑπερηφανίας ἡ κόμησας
ἀντιμετώπισε τὴν ἄβυσσον εἰς ἣν ἐμελλε νὰ βυθισθῇ.
Ὅσῳκις ὁ Γκίλμπερτ τὴν ἐνηγκαλίζετο προσέβλεπε τὸν
οὐρανὸν, ἐπικαλουμένη μάρτυρά τοῦ λάθους τῆς.
Ὁ Γκίλμπερτ ἠνόει τὸ μελαγχολικὸν τοῦτο βλέμμα,
κατεμέτρησε τὸ μέγεθος τοῦ λάθους εἰς τὴν εὐγενῆ
τῆς φίλης του καρδίαν. Ἡσθάνθη ὅτι ἦτο εἰς τὰς χεῖ-
ράς του ἡ νὰ τῇ ἀποδώσῃ τὴν ζωὴν, ἡ νὰ τὴν ἐξευ-
τελίῃ διὰ παντός. Ὁρκίσθη ν' ἀφιερωθῇ εἰς αὐτὴν
καὶ νύχαρίσται τὸν Θεὸν διὰ τὸν ἔρωτα ὃν ἐδοκίμαζε.

Ἡ ἀνάγκη τοῦ ψεύδους κατέθλιβε τὴν νέαν, δὲν
ὠμίλησε πλέον εἰς τὸν ἔρασίην τῆς, καὶ τὴν λύπην τῆς
ταύτην ἐτήρησε μυστικῇ. Ἀνελογίσθη τὰς μεταβολ-
ὰς τῶν δεινῶν τῆς, τὰς μεταβολὰς τῆς εὐτυχίας, καὶ
εθετο τὴν ζωὴν τῆς παίγνιον. Ὅσῳκις ὁ Γκίλμπερτ ἔρ-
χετο, εὐρίσκετο ἡναγκασμένη νὰ διέλθῃ τρεῖς ἡμέρας
εἰς τὴν ἐξοχὴν. Τὴν ὥρμισε νὰ τῷ ὀρίσῃ συνέντευξιν,
πρὶν ἀναχωρήσῃ. — Θὰ τὸ πράξω ἀφοῦ τὸ θέλεις τῷ
ἀπῆντησε, ἀλλὰ σὰς ἱκετεύω ἀφήσατέ με νὰ ἐλπίζω.

Τὴν τετάρτην ἡμέραν νέος τις εἰσῆλθε κατὰ τὸ
μεσονύκτιον εἰς τὸ Ἀγγλικὸν καφεσιόν.

— Τί θέλεις ὁ κύριος; ἠρώτησεν ὁ ὑπηρέτης.

— Ὅ,τι ἔχετε καλλίτερον ἀπῆντησεν ὁ νέος με-
τὰ χαροποῦ ὕρου· ὅπερ ἔκαμε νὰ στρέψωσι τὰ βλέμ-
ματὰ οἱ θαμῶνες, κατὰ τὴν αὐτὴν ὥραν εἰς τὸ
βάθος τῆς οἰκίας τοῦ Δὲ Μαρσάν δικτυωτόν τι ἡμοιά-
νοικτον ἄφινε νὰ διακρίνηται λάμψις ὁπισθεν παραπε-
τάσματος. Μόνῃ καὶ ἀτημέλητος ἡ κ. Δὲ Μαρσάν
ἐκάθητο εἰς τὸ δωμάτιόν τῆς ἐπὶ μικρᾷ· ἐδρας, τε-
θειμένου· ἔχουσα τοὺς μοχλοὺς τῶν θυρῶν «Αὐριο ν
Θ α εἰ μ α εἰς αὐτόν, Θ α εἶνε εἰς ἐμέ.»

Ἡ Ἑμμελίνα δὲν ἐσκέπθη νὰ παραβῇ τὴν δι-
αγωγὴν τῆς μετ' ἐκείνης τῶν ἄλλων γυναικῶν· δὲν ὑ-
πῆρχον ἐν αὐτῇ κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην οὔτε θλί-
ψις οὔτε ἔλεγχοι, τὸ πᾶν προὔξινει σιγὴν ἐνώπιον
τῆς σκέψεως τῆς ἐπαύριον. Θὰ τολμήσω νὰ σὰς εἶπω
τί ἐσκέπτετο; Θὰ τολμήσω νὰ γράψω τί κατ' ἐκείνην
τὴν ἐπιφύγον στιγμὴν ἀνησῶχε· ὥραϊον καὶ εὐγενῆ γυ-

ναῖκα, τὴν εὐαίσθητοτέραν καὶ τιμιότεραν ἐξ ὧων ἐ-
γνώρισα;

Παρεδόθη εἰς σκέψεις ἐπὶ τῆς ὠραιότητός τῆς. Ἐρω-
τα, ἀφοίωσιν, εἰλικρίνειαν καρδίας, συμπάθειαν ὁ-
ρέξων, φόβους, κινδύνους, μετανοίας, τὰ πάντα ἀπε-
δίωξεν ἐκ τοῦ λογισμοῦ τῆς, τὸ πᾶν κατέστρεψε ζωῆ-
ρῶς ἀνησυχούσα διὰ τὰ θέλητρά τῆς, διὰ τὴν σωμα-
τικὴν ὠραιότητά τῆς. Ἡ λάμψις ἣν εἶδμεν ἦτο ἐ-
κείνη λαμπρότης ἣν ἐκράτει εἰς χεῖράς τῆς. Τὸ κάτο-
πτρόν τῆς ἦτο ἀπέναντι· στρέφεται, ἀκροάζεται οὐδεὶς
μάρτυς, οὐδεὶς θόρυβος· ἀνέσυρε μικρὸν πέπλον ὅστις
ἐκάλυπτε τὸ πρόσωπόν τῆς, καὶ δεῖλῃ ὡς ἡ Ἀφροδί-
τη τοῦ μύθου ἔσθη πρὸ τοῦ κατόπτρου.

Ὅπως σὰς ὀμιλήσω περὶ τῆς ἀκολούθου ἡμέρας,
καλλίτερον εἶνε νὰ σὰς ἀντιγράψω ἐπιστολὴν τῆς Ἑμ-
μελίνας πρὸς τὴν ἀδελφὴν τῆς, εἰς ἣν αὕτη ζωγραφί-
σι· τί ἡσθάνετο.

«Ἦμην εἰς ἐκείνον· ὅλην τὴν τεραχὴν μου διεδέ-
ξατο σφοδρὰ ἀθυμία· ἦμην ἀπηυδισμένη, καὶ ἡ κακο-
διαθεσίς αὕτη μὲ νύχαρίσται· διήλθον τὴν ἐσπέραν
ρεμβάζουσα· ἐβλεπον σκιῶν σχήματα, ἤκουον ἀπομεμα-
κρυσμένης φωνάς, διέκρινον «τὸ ν' Ἀγγελὸν μου, τὴν
ζωὴν μου» καὶ τοῦτο ἐτι μᾶλλον μὲ κατέβαλλε. Οὐ-
δέποτε ἡ σκέψις μου μετηνέχθη εἰς τὴν ἀνησυχίαν
τῆς προτεραίας· διακρίσεις τῆς ἡμιληθαργίας ταύτης
ἦτις μοι ἔμεινεν ἐν τῇ μνήμῃ ὡς καταστασις ἣν θὰ ἐ-
ξέλεγον ἐν τῷ παραδείσῳ. Κατεκλίθη καὶ ἀπεκομή-
θην ὡς θρόνος. Ἐξυπνήσασα τὴν πρωΐαν, συγκεχυμέ-
νη τις ἐνθύμησις τῶν συμβάντων τῆς προτεραίας, ἐ-
πανέφερε ταχέως τὸ αἷμα εἰς τὴν καρδίαν· κτύπη-
μα τῆς καρδίας σχεδὸν μ' ἐξήγειρε, καὶ τότε ἤκουσα
νὰ μοι φωνάζωσιν ὑψηλοφώνως «Τετ ἐλ εσται» ἐ-
στήριξα τὴν κεφαλὴν εἰς τὰ γόνατά μου καὶ ἐβυθί-
σθην εἰς τὸ βάθος τῆς καρδίας μου· κατὰ πρῶτον ἐ-
φοβήθην μήπως μ' ἔκρινε κακῶς. Ἡ ἀπλότης μεθ'
ἧς ἐνέδωκα ἦτο δυνατόν νὰ τῷ δώσῃ κακὴν ἰδέαν.
Διὰν ἐκπεπληγμένη, συγκεκινημένη καὶ συγκεχυμένη
ὑπ' ὅλων τῶν αἰσθημάτων ἅτινα μὲ κατέβαλλον, δὲν
ἐσπούδασα καλῶς τὰ ἐδικά του. Ἐφοβούμενη, μόλις
ἀνέπνεον. Ἀπὸν τοῦτο τὸ σκότος ἐφωτίσθη αἴφνης
διὰ γλυκίων ἀναμνήσεων. Ἡσθάνθη μετὰ πλά-
νόμενον περὶ τὰ χεῖλη μου ὅτε τὴν προτεραίαν ὅλην
τὴν φυσιογνωμίαν του ἐκφορατικῇ καὶ ὥραϊαν ἦν οὐ-
δαμῶς εἶδον εἰς τ' ἀριστοτεχνήματα τῶν μεγάλων τε-
χνητῶν· ἀνεγίνωσκον ἐν αὐτῇ τὸν ἔρωτα, τὸν σεβᾶ-
σμόν, τὴν λατρείαν, καὶ αὐτὴν τὴν ἀμφιβολίαν. Ἰδοὺ
διὰ τὴν γυναικαὶ ἡ ὑψίστη στιγμὴ καὶ οὕτω λικνιζομέ-
νη ἐνεδύθη. Ὁ Ἐυχαριστεῖται τις πολὺ νὰ κομψεύσται
ὅταν ἀναμνήσῃ τὸν ἔραστήν τῆς.»

(ἔπεται συνέχεις)

ΟΙ ΔΥΟ ΠΑΠΑΔΕΣ *

ΤΩ ΡΗΤΟΡΙ ΤΟΥ ΛΟΓΟΥ
ΚΑΙ ΚΛΕΙΝΩ ΙΕΡΑΡΧΗ ΖΑΚΥΝΘΟΥ
ΔΙΟΝΥΣΙΩ ΤΩ ΛΑΤΑ

Τί νᾶχ' ἡ Χρύσω ἡ ζήλευτὴ κ' ἡ πολυγερμένη;
Στὴν ἐκκλησίᾳ δὲ φαίνεται, ὅς τὸν κῆπό της δὲ βγαίνει.
Τὰ 'παινεμέν' ἀδελφία της, ὅς τὸ λητρουδιὸ δὲν πᾶνε.
'σάν τί νά τοὺς ξημέρωσε κ' εἰς τοῦ παπᾶ κινᾶνε;

* *

— Άκου, ἀγαθὲ πνευματικὲ, κ' ἂν ἔχη ὁ Χριστὸς μας
βότανι γιὰ τὴν 'πόληψι, κ' ὁ πόνοσ ὁ δικὸς μας
'μπορεῖ μ' αὐτὸνὰ γιὰ τρευτῇ, στάλαχτο ὅς τὴν ψυχὴ μας.
'Ο πιστικὸς τῆς Χρύσως μας πατεῖ τὴ 'πόληψί μας!
'Μπῆκε γαμπρός, σὰ χόρτασε τὴ νειότη, τὰ φιλιὰ της,

(*) Τὸ στιχοῦργημά μου τοῦτο εἶναι ἱστορικώτατο. Εἶνε μία ἀρ' τῆς Χριστιανικῆς πράξης, 'ποῦ ἀπαθανάτισαν ὅς τὴ Ζάκυνθο τ' ὄνομα τοῦ παπᾶ-Διονύσιου τοῦ Ἀννίου, γνωστοῦ μὲ τὸ ψευδοπαράνομι Κατοῦρέλας. Θᾶμουνα δέκα ὡς ἑνδεκα χρονῶνε, ὅταν μ' ὅλο τὸ κρύο καὶ τὴ νυστάγῃ μου, ἡγοικοῦσα προσεχτικώτατος, τὸ μακαρίτη γέρο-Νικολέτο τὸν Ἀννίνο, νὰ μᾶς διηγῆται τῆς βρεχούμεναις βραδείαις, τὰ πολυχαριτωμένα ἀνεκδοτα τῆς φιλόφρονος ζωῆς τοῦ αὐταδέλφου του Κατοῦρέλα. Τὸ γεγονός τοῦτο συνέβη μεταξύ αὐτοῦ τοῦ παπᾶ-Κατοῦρέλα καὶ τ' αὐταδέλφου του πλουσιοπορεμένου ἱερομόναχου, παπᾶ-Θεόφρου. Ἐγὼ μὴ ἀρκούμενος ὅς τὸ δεκαχροναίτιο μνημονικὸ μου, ἐξανθεβαίωθηκα ἀρ' τὸν ἀξιοσέβαστο φίλο ἱστοριογράφου κ. Χιώτην. Μεταξὺ δὲ τῶν πολλῶν διηγούνται καὶ τοῦτο. Μίαν ἄλλη φορά, σὲ παρόμοιαι περίστασι, ἐσκέφθη ὁ κληρικὸς καὶ ἀνοικτομάτης πνευματικὸς, νὰ πορευθῇ σ' ἓνα χαρτοπαιχτεῖο. Οἱ χαρτοπαίχταις μάλιστα 'ποῦ τὸν εἶδαν τὰ χάσανε. —Μὴ ντρέπεσθε, παιδιά μου, τοὺς εἶπε· ἑξακολουθεῖτε τὸ παιγνίδι σας γιατί μοὶ δόλωκε νὰ τὰ κόψω κ' ἐγὼ ἀπόψε. Ὁ κορτὴς σ'ηλώθηκε, τοῦ πρόσφερε τὰ χαρτιά καὶ τὴ θέσι του, καὶ τοῦ λέγει·—Ὅριστε, δέσποτά μου, τῶχουμε τιμὴ καὶ εὐχαρίστησι νὰ σοῦ πουν τὰ ροῦμε ὅλοι μας. Καὶ νᾶτος παρευθὺς ὁ καλὸς σου παπᾶς κορτὴς! Σὲ μιὰ στιγμὴ ὅλο τὸ τραπέζι ἐσχετάσθη ἀπὸ χαρτιά καὶ πόσταις. Ὁ πνευματικὸς μας μὲ μιὰ του κρυφοματιὰ ὑπολόγισε πῶς τὸ χρηματικὸ ἐκεῖνο ἀκούσε ὅς τὸν εὐεργετικὸ ἀκοπὸν του. —Τὸ νοῦσας, τὰ γυρίζω, τοὺς εἶπε· καὶ μὲ τὸ γυρίσμα, ποῦ ἔκαμε ὅς τὰ χαρτιά. —Φάσσα καὶ τρίτσοι, οὐλοῦσαι! τοὺς φώναζε, καὶ τὰ παράτησε. Παρευθὺς σκυρτεῖ, ἀπλώνει τὰ δύο του χέρια, καὶ σὰ μάζεψε ὅλαις τῆς πόσταις. —Πέστε, παιδιά μου, ἐξακολούθησε, πῶς ἔφερα ὅλους σας τερταστίρο, κ' ἄστε νὰ οἰκονομηθῇ μ' αὐτὴ σας τὴν ἐλεημασίαν ὁ γάμος μᾶς δυστυχισμένης. (Ὅ καλοὶ ἐκεῖνοι ἄνθρωποι, ὅχι μόνο δὲν ἀρνῆθήκανε τὴν ἐλεημασίαν τους, ἀλλὰ κυριεμένοι ἀπὸ σέβας καὶ συγκίνησι ἐσκύψανε καὶ τοῦ κατὰρτίσανε τὰ εὐεργετικώτατα χέρια του.

μᾶς βραδεῖς τίμια τὴ γενεῖα, μὰ λίγα τὰ προικιά της!
'Ντύσου, παπᾶ, τὴ νειότη μας, πὲς τὴ Χρυσὴ παιδί σου,
καὶ μέτρησέ μας τὴν πληγὴ μὲ τὴ συνείδησί σου.
Κι' ἀνίσω, βότανα δὲ βρῆς ὅς τὸν κῆπο τοῦ Χριστοῦ μας,
παιδιά σου δὲν μᾶς ξαναλές· ὅς τὸ αἶμα τοῦ γαμπροῦ μας,
ἡ λέρα μας θὰ ξεπλυθῇ!... θὰ πέσῃ τὸ κορμί μας,
μὰ θὰ φανῇ τὸ μοῦτρό μας, θὰ ζήσῃ ἡ πόληψί μας!
Τί σκέφτεσαι, πνευματικὲ;

—Τὴν ἄμετρη χαρὰ μου.

Αὐριο σὲ φέρνω βότανα· ὁ κῆπος τοῦ Χριστοῦ
εἶνε γιὰ ὅλους ἀνοικτός, πιστέψτε μου, παιδιά μου,
φτάνει νὰ βρεῖσκη κηπουροὺς ἡ ἀρρώστια τοῦ πιστοῦ.

* *

'Σὰν βλόγησ' ὁ πνευματικὸς τὸ Μῆτσο καὶ τὸ Γιάννη,
τὸ καλυμμαῦχι φόρεσε καὶ ὅς τ' ἀδελφοῦ του φτάνει.
—Διακόσια τάλλαρα, παπᾶ, τοῦ λέγει, δάνεισέ μου
καὶ τ' ὄφελός σου ὀχτάδιπλο.

—Ν' ἀσφαλιστῶ, ἀδελφέ μου,
κι' ὅσα μοῦ πῆς· ξέρεις... κ' ἐγώ... στερεοῦμαι, τοῦ κάνει.
Τὸ χέρι του ὁ πνευματικὸς εἰς τὸ Βαγγέλιο βάνει,
κι' ὀρκίζεται ὁ τόκος τους χιλιάδιπλος νὰ τρέχῃ
ὅς τὰ χέρια, 'ποῦ θὰ μετρηθοῦν καὶ φόβο νὰ μὴν ἔχη.
Κ' ἔτσι ὁ παπᾶς, μουρμουριστὰ, ὀλότρεμος, σκιασμένος,
χιλίας φορὰς τὰ 'μέτρησε ἱμῆν εὐγῇ γελασμένος!
Τὴν ἄλλη αὐγὴ ἡγοικοῦσαν, ὅς τῆς Χρύσως, οἱ γειτόνοι
τ' ἄγχα τὰ λόγια τοῦ Χριστοῦ, 'ποῦ τῆς καρδιαῖς ἐνόει.
Μὲ τὸ γαμπρὸς τὸ πλάι του, μὲ τὰ προικιά ὅς τὸ χέρι,
στεφάνωσ' ὁ πνευματικὸς τὸ χορισμένον ταῖρι.

* *

Πέρασε μῆνας· ὁ παπᾶς νὰ κοιμηθῇ δὲ 'μπόρνε·
κάθε βραδεῖα ὅς τὸν ὕπνο του τὸν ἀδελφὸ του ἐθώρησε.
Τὸ συχνοσμίγει ὅς τὸ κελὶ προτοῦ νὰ ξημερώσῃ
νὰ τοῦ 'πιστρέψῃ τὸ πᾶσ γιὰτ' εἶχε μετανοήσει.
Καὶ τῶλεγ' ὁ πνευματικὸς·—Δὲ χάνεις ἀπὸ 'μένα,
τὰ χρήματά σου τάλλα ὅς χέρια τιμημένα
γεννοβολᾶνε, πίστεψε...

—Πιστεύω... μὰ, παπᾶ μου,
εἶνε ζωὴ καὶ θάνατος!... Καὶ ξέρεις τὰ λεφτά μου
μ' αἵμακα μ' ἰδρωτὰ, ὁ φτωχὸς, τὰ πλάθω! Ποιὸς μοῦ τάχει;
Τὰ θέλω! Κάθε σφοδρὰ 'μπορεῖ γιὰ μὲ νὰ λάχῃ!
—Σοῦ ξαναλέγω, ἀδελφέ, πῶς σ' τᾶχω σφαλισμένα...
—Εἶσαι ληστής, μ' ἀπόγδυσε, τὰ δούλευα γιὰ σένα!
Ποῦ τᾶχεις; Ποῦ τὰ δάνεισε; Λέγε μου, θὰ σὲ πνίξω
ποιὸς εἶν' ὁ καλοπλερωτὴς;

—Παπᾶ μου, θὰ σ' τὸν δείξω.
Κι' ὁ ἄγος, ὁ πνευματικὸς συγκίνητος ὡς γέρνει
κι' ἀπὸ τὸ ἰκονοστάσι τοῦ τὸ σταυρωμένου παύει.
—Νὰ το, αὐτὸς σοῦ τὰ χροστᾶ μὴν τὰ ζητᾶς ἐμένα
αὐτὸς ζητοῦσε δανεικὰ καὶ μ' ἔστειλε ὅς ἐσένα!
Κι' ὡς ἀντικρύζει ὁ παπᾶς, Ποιὸν ἐμπροστί του φέρνει,

βγάνει τὸ καλυμμαῦκί του καὶ τὸ κεφάλι γέρνει.

—Τί λές, καλέ μου ἀδελφέ;

—Κλίνω τὰ γόνατά μου!

Τ' ἀδέλφια ἐφιληθήκανε! Ὁ κῆπος τοῦ Χριστοῦ, εἶνε γιὰ ὅλους ἀνοιχτός, πιστέψτε μου, παιδιά μου, φτάνει νὰ βρίσκη κηπουρεὺς ἢ ἀρρώστια τοῦ πιστοῦ!

Ἀπρίλιος 1886.

Ι. Γ. ΤΣΑΚΑΣΙΑΝΟΣ.

ΧΡΟΝΙΚΑ ΓΕΩΡΓΙΑ

Τῶν χρονικῶν τούτων εἶδομεν διάφορα χειρόγραφα, ἐξ ὧν ἅτινα κατὰ τι διαφέρουσι ἢ εἶνε ἐλλιπῆ. Ἡμεῖς δὲ τὰ δημοσιεύομεν κατὰ τὸ χειρόγραφον, ὅπερ σώζεται εἰς τὸ ἐνταῦθα ἀρχαιοφυλακεῖον, καὶ εἶνε ὅμοιον σχεδὸν τῷ εὕρισκόμενῳ εἰς τὰ ἀνέκδοτα Χρονικά τοῦ ἀειμνήστου Βαρβιάνη σωζόμενα εἰς τὸ ἐνταῦθα ἀρχαιοφυλακεῖον. Ἐν τινι τῶν προσεχῶν φυλλαδίων τῆς Κυψέλης, θέλομεν δημοσιεύσει παρατηρήσεις τινὰς κριτικὰς περὶ τῶν χρονικῶν τούτου τοῦ Γεωργιλῆ τῇ βάσει ἐγγράφων εὕρισκόμενων εἰς τὸ ἐνταῦθα ἀρχαιοφυλακεῖον.

Σ. ΔΕ-ΒΙΑΖΗΣ

1405. Κόπια εὐγαλμένη ἀπὸ τὸ παλαιὸν χαρτί ὅπερ εἶχαν οἱ ποτὲ γονεῖς μας καὶ οἱ ποτὲ προπάτορές μας, πόθεν κατάγονται καὶ πόθεν εἶναι ἡ πατρίδα τους. Ἡ πατρίδα μας εἶναι ἀπὸ τὰς Ἀθήνας.

Ἐγὼ ὁ παπᾶς Κωνσταντῆς ὁ Θεοδώσης, βλέποντας τὸν Ἀγαρινὸν, πῶς ἐρχόμενος κουρσεύοντας τοὺς ὁμοπίστους μας Χριστιανούς, ἐσυνωμιλῆσαμεν μὲ τοὺς ἀδελφούς μου κύρ Σπύρον καὶ Ἰωάννην πῶς νὰ κάμωμεν νὰ σταθεῖ καὶ νὰ ὑποταχθεῖ εἰς τὸν Ἀγαρινόν, ἢ νὰ μισεύσωμεν ἀπὸ τὴν περίφημον καὶ ἡγαπημένην μας πατρίδα. Καὶ ἐτὶ εὕρισχόμαστε συγχισμένοι. Ἐκλάψαμεν πῶς ἀφήσαμεν τὸ πρᾶμμά μας καὶ περιβόλια μας, καὶ τὸ τίποτές μας, καὶ δὲν ἐπήραμεν ἄλλο τίποτε ἀπὸ τὰ θρέμματά μας, ἤγουν τὰ ξυντόβολά μας, καὶ ἤλθαμεν καὶ ἀπεράσαμεν εἰς τὴν Πελοπόννησον, ὅπερ ὁ Τούρκος ἀκόμη

δὲν τὴν εἶχε. Καὶ ἤλθαμεν ἕως τὴν Ἀρκαδίαν καὶ ἠύραμεν ἓνα χαρτί στελμένο ἀπὸ τὸ Νησί τῆς Ζακύνθου, ἀπὸ τὸν Ποτεστὰ ὅπερ ὀριζε καὶ ἔλεγε ὅποιος θέλει νὰ ἔλθῃ νὰ μπιτάρῃ εἰς ἐτοῦτο τὸ νησί τῆς Ζακύνθου νὰ φεουδάρῃ ὅσον τόπον θέλει καὶ νὰ τὸν γράφουν καὶ ἀρχοντα. Εἰς τὴν Ἀρκαδίαν εὕρίκαμεν τὸν Κυρίτζη Μιχάλη Γκούσκο, καὶ συνεμιλῶντας τὰ συμβεβηκότα, καὶ τὰ ἐρχόμενα εἰς τὸ νὰ τὰ ὑπομείνωμεν. Ἐτὶ εἶπαμεν ἐν τῷ μέσῳ μας νὰ μὴ χωρίσωμεν καὶ ἐφιληθήκαμεν, καὶ μπραζούριδες ἐγινήκαμεν καὶ ἐκάμαμεν ὄρκον ἐν τῷ μέσῳ μας νὰ μὴ χωρήσωμεν, ἕως νὰ εὕρωμεν τόπον νὰ συνοικήσωμεν. Καὶ ἐτὶ ἐμπήκαμεν εἰς ἓνα πλεούμενο καὶ ἤλθαμεν εἰς τὸ παρὸν Νησί τῆς Ζακύνθου καὶ ἐπήγαμεν εἰς τὸν Ποτεστὰ καὶ πολλὰ μᾶς ἐδεξιώθη καὶ μᾶς εἶπε νὰ μᾶς γράψῃ καὶ ἀρχοντας, μὰ νὰ κάμωμεν βάρδια. Μὰ ὁ ἀδελφός μου ὁ Κύρ Σπύρος δὲν ἠθέλησε, μήτε ὁ κύρ Μιχαῆλης Γκούσκος. Ἐτὶ ἐπήγαμεν εἰς τὸ Γαῖτάνι καὶ ἐσταθήκαμεν ἱκανὸν καιρὸν, μὰ ὁ Τόπος ἐβάριδε, διατὶ εἶχαμεν θρέμματα πολλὰ χοντρά καὶ λιανὰ ζῶα. Ἐτὶ ἀφήσαμεν τὰ ὑποστατικά ὅπερ ἐπιάσαμεν καὶ ἤλθαμεν εἰς τὸ Γαλάρο καὶ ἐσταθήκαμεν ὀλίγον καιρὸν. Καὶ ἀπὸ ἐκεῖ ἀσηκωθήκαμεν καὶ ἐπήγαμεν εἰς τὸ Καταστάρι, καὶ ἐμοιράσαμεν τὸν τόπον μὲ τὸν Κυρίτζη Μιχάλη Γκούσκο, καὶ ὁ Γκούσκος ἐπῆρε τὴν μερίαν τοῦ σιρόχου καὶ λεβάντε, καὶ ἐγὼ ἐπῆρα τὴν μερίαν τοῦ πουνέντε καὶ γαρμπί. Ὁ ἀδελφός μου Ἰωάννης ἐστάθη εἰς τὸ Γαλάρο. Ἡμεῖς μὲ τὸν ἀδελφόν μου τὸν Σπύρον ἐσταθήκαμεν ἱκανὸν καιρὸν εἰς τὸ Καταστάρι. Καὶ μίαν ἡμέραν ἐπήγαμεν εἰς τὸ Σκινάρι καὶ εἶδαμεν τὸν τόπον ἀρμόδιον καὶ ἀνεβήκαμεν εἰς τὸ Παλιοχωρι καὶ εἶδαμεν ταῖς περιοχαῖς τοῦ καὶ τὰ παλαιὰ κτήρια καὶ μᾶς ἄρσεν ὁ τόπος διὰ νὰ σταθεῖ. Ἐτὶ εἶπαμεν τοῦ Κυρίτζη Μιχάλη Γκούσκου διὰ νὰ ἔλθῃ, μὰ δὲν ἠθέλησε, ὅτι ἦτανε πλούσιος πολλὰ ἀπὸ τὸν τόπον τοῦ. Εἶχε πολὺ χρυσίον καὶ ἀργύριον, θρέμματα δὲν εἶχε. Μᾶς ἐπερίχάλεσε πολλὰ εἰς τὰς συνθήκας ὅπερ εἶχαμεν εἰς τὸν μέσον μας νὰ πάρωμεν τὸν μπαστάρδον τοῦ τὸν Γληγώρη μὲ ἐμᾶς ὥσάν νὰ εἴμουν καὶ ἐγὼ, καὶ νὰ τὸν ἀγαπάτε ὅχι ὅπου εἶναι νόθος, ὥσάν νὰ ἦτον νόμιμος, καὶ ἐτὶ ἤλθαμεν εἰς τὸ παρὸν χωρίον καὶ ἐσυνοικήσαμεν. Καὶ εἰς τὴν ἐμβασίαν ὅπου ἐσώσαμεν, ἐρεστάρισε ὁ Γκούσκος καὶ ἐμοιράσαμεν τὸ

βουνό όπου είναι πὲρ Λεβάντε, καὶ ἐγὼ ἐπῆ-
ρα τὴν μερίαν τῆς Τραμουντάνας, καὶ ὁ Γκοῦ-
σχος ἐπῆρε τὴν μερίαν τῆς Ὀστρίας. Ὁ ἀδελ-
φός μου, ὁ κύρ Σπύρος δὲν ἐστάθη μὲ ἡμᾶς
καὶ ἐπῆγε εἰς τὴν Κεφαλλονίαν καὶ ἐστάθη εἰς
ἓνα χωρίον εἰς τὰ Κλείσματα. Ἐγὼ ἔμεινα
ἐδῶ μὲ τοὺς υἱούς μου, ὅπου εἶχα ἕξι υἱούς,
ἀντάμα μὲ τὸν Γκοῦσκο. Εἰς τοὺς χιλίους
τετρακοσίους πέντε 1405 ἦταν εἰς ὅλο τὸ
Νησί τῆς Ζακύνθου φαμελίας 36, εἰς τοὺς
χιλίους τετρακοσίους ἑννιά 1409, ἐγεινή-
καμε φαμελίας ἑκατοντριάντα ἕξι 136. Ὁ-
ποῖος ἐρχότουνα εἰς τοῦτο τὸ Νησί ἐπήγε-
νε καὶ ἐγραφότουνα εἰς τὸν Ποτεστά καὶ ἐγύ-
ρεβε καὶ τόπον καὶ ἐφευδαρίζε, καὶ ἔγεινε
μεγάλη συγχίσις, ὅτι ἄλλος ἐρχότουνα καὶ
ἔβανε εἰς τὸ φέουδο περισσότερο καὶ τὸ ἔπε-
νε. Καὶ ἐμαζοχτήκανε οἱ ἄνθρωποι ὅπου εἶ-
χαν τὰ φέουδα εἰς μίαν ἀδελφότη ἤγουν ἐκ-
λησίαν, καὶ ἐπῆγαν εἰς τὴν Βενετίαν καὶ ἔ-
καμαν κρίσιν, εἰς τὸν Μπέγιο καὶ ἀποφασίσανε
ὅσα φέουδα ἔκαμε ὁ Καπέλλος νὰ εἶναι λάουδα
ὅπου ὁ καπετὰν Ποτεστάς ἔκαμε εἰς τοὺς
χιλίους τετρακοσίους πέντε 1405.

Ὁ ὑψηλότατός μας Πρέντζιπες ἔκαμε ἀ-
μάχη μὲ τὸν Πάπα, καὶ ἐπῆρε ὁ Πάπας τοῦ
Πρέντζιπέ μας δύο χώραις τὴν Πάντουβα καὶ
ἄλλην μίαν χώραν.

Ἦταν εἰς τὸν Μωρηά γκενεράλες τοῦ κάμ-
που ὁ σινιὸρ Εὐγένειος Μεγαδούκας Κύπρι-
ος τὴν πατρίδα πλούσιος πολλά· εἶχε ριάλια
χιλιάδαις τριακόσιαις ἐπῆγε εἰς τὸν Πουνέν-
τε ὅπου ὁ Πρέντζιπές μας ἔκαμνε τὸν πόλεμο
διὰ βοήθειάν του· ἔκαμε μίαν μέθοδον, πρὶν
νὰ ἐμβῇ εἰς τὸ φουσάτο ὅτι τὴν χώραν τὴν
εἶχαν οἱ ἐχθροὶ περικυκλωμένην τὴν Πάντου-
βα. Καὶ ἔφτιασε κασελούλαις μικραῖς μὲ πανί-
ντυμέναις κόκκινον καὶ μὲ στεφάνια σιδερένια
καὶ ταῖς ἐγίόμισε ἄμμο καὶ ἐπήγε. Καὶ ἐ-
βγῆκε ὁ λόγος ὅπως ἐρχεται ὁ μεγαδούκας
εἰς βοήθειαν τοῦ Πρέντζιπε μὲ τόσην βίαν.
Οὗτος ὁ Μεγαδούκας πρὶν νὰ ἐμβῇ εἰς τὸν τό-
πον ἔκραξε τοὺς ἀνθρώπους του καὶ τοὺς ἐ-
μοίρασε ὅλον τὸν βίον, καὶ εἶπεν ἄς ἀποθά-
νωμεν διὰ τὸν Πρέντζιπέ μας, ἢ νὰ ἐμβῶ μέ-
σα εἰς τὴν χώραν καλῶς ἔχει, ἀλλῶς ἄς ὑ-
πάγῃ ὅπου ἡμπορεῖ ὁ κάθε ἓνας· ἐτῆ ἐπρό-
βαλε ὁ Μεγαδούκας καὶ εἶδανε τὸ φουσάτο τοῦ
Πάπα τὰ μουλάρια μὲ ταῖς κασέλαις, καὶ ἔ-
δραμαν νὰ πάρουν τὸν βίον, καὶ ὁ Μεγαδού-
κας ἐμπῆκε μέσα εἰς τὴν χώραν, ὅπου ὁ Πά-

πας εἶχεν ἀποκλεισμένον, τὸ φουσάτο τοῦ
Πρέντζιπε· ἐτῆ ἔκραξε τοὺς ἀνθρώπους καὶ
τοῦ ἐδώσανε τὰ ριάλια ὀπίσω ὅπου τοὺς εἶχεν
καὶ ἔκαμε μίαν ταρατῆζα καὶ ἀνέβη ἀπάνω ὁ
σινιὸρ Εὐγένειος Μεγαδούκας, καὶ ἐβάρεσε
ταῖς τρουμπέταις καὶ ἄλλα ὄργανα μὲ προ-
κλάμο, ὅτι ὁποῖος θέλει νὰ ἔλθῃ εἰς βοήθειαν
τοῦ αὐθεντός μου τοῦ Πρέντζιπέ μου νὰ τοῦ
δίνω μίαν κουταλιά χρυσάφι. Ἀνέβη εἰς τὴν
ταρατῆζα ἐπάνω καὶ ἐπιασε τὴν κουτάλα εἰς
τὰ χέρια, καὶ ὁποῖος ἐπήγγαινε τοῦ ἐδίδε μί-
αν κουταλιὰν τζεκίνια, ἀντὶς διὰ τὰ ριάλια,
καὶ ἐτῆ ἐδραμε ὅλος ὁ κόσμος εἰς βοήθειαν
τοῦ Πρέντζιπε. Καὶ εἶπεν ὁ Πρέντζιπες, τί
χάρισμα θέλεις νὰ σοῦ δώσω; καὶ ἐγύρεψε
εἰς τὴν Ζάκυνθον εἰς τὸ λιβάδι ἤγουν εἰς τὸ
Ροῖδο τόπον μοδιῶνε σαράντα πέντε, εἰς τὸ
Γαλάρο τόπον μοδιῶνε ἐβδομήντα· εἰς τὴν Ἀ-
γίαν Κυριακὴν τόπον μοδιῶνε σαρανταπέντε.
Καὶ ὅταν ἔγειναν τὰ δεκρέτα εἰς τὴν Βενετί-
αν ὅπου ἀφερμάρησε τὸ Περγάντι τὰ φέουδα
τοῦ Καπέλου, ἐπῆραν καὶ τοῦ Μεγαδούκα τὸ
φέουδο εἰς τὸν Λάγκαρον τῶν ἐβδομήντα μο-
διῶνε τόπου. Ἐπῆγε ὁ Μεγαδούκας εἰς τὴν
Βενετίαν καὶ ἐγύρεψεν ἄλλο τόπον διὰ ἐκεῖ-
νον ὅπου τοῦ ἐπῆρανε. Καὶ εἶπε θέλω εἰς τὴν
Ζάκυνθον εἰς τὸ Σκινάρι ἀπὸ τὴν Καμιλαῦκα
καὶ νὰ ἔβγῃ πὲρ ὀστρία τὸν ξερόκεδρον, καὶ
νὰ ὑπάγῃ πὲρ πουνέντε ἕως τὸν Κάβο, καὶ ἔ-
ως τὴν μύτην ταῖς πλαγιαῖς. Καὶ μέρος ἀπὸ
τὴν τρεμουντάνα ὅπου ἐπῆρεν ὅλο τὸ Σκη-
νάρι. Ἐτῆ ἐκάμανε κρίσεις μεγαλόταταις μὲ
τὸν Μεγαδούκα· ἔγειναν πέντε ἀποφάσεις εἰς
τὴν Βενετίαν. Πρῶτο ἐπῆγε ὁ Ἀναστάσης ὁ
Πατέρας τοῦ Γιωργηλᾶ τοῦ Σκλάβου, καὶ ἔ-
καμε χρόνους ἕξη ὅπου δὲν ἄφητε ὁ Μεγα-
δούκας νὰ πιάσῃ γράμμα, καὶ ἐτῆ ἐκέρδισαν
τὴν κρίσιν καὶ ἐπῆραν τὰ Σκηνάρια ἀπὸ
τὸν Μεγαδούκαν.

Οἱ Ποταμιτιᾶνοι ἤλθαν ἀπὸ τὴ Πίλαρο
καὶ ἐσταθήκανε εἰς τὸ μέρος τῆς τρεμου-
ντάνας μὲ καλύβια μονόρονα μὰ δὲν ἔχουνε
χέρια παστρικά καὶ ἔχουν καὶ μάτι κακό.

Τὸν αὐτὸν χρόνον ἦρθε ἡ ἀρμάδα τοῦ
Τούρκου καὶ τὴν ἀπάντησε ἡ ἀρμάδα τοῦ
Πρέντζιπε μας καὶ τὸ Ριγόπουλο οὐκουρτζου-
λάρου εἰς τὸ κανάλι τῆς Κεφαλλονιάς καὶ
τὴν ἐγαλάσανε κατὰ κράτος εἰς καιρὸν
πρόσθεν ἀπὸ τέσσαραις ὥραις νὰ ζημερώσῃ
ἕως τρεῖς ὥραις τῆς νυκτός. Τὸ Ριγόπουλο
τῆς Σπάνιας καὶ λέγεται τὸν καιρὸν τῆς

τζονάδας.

Καί πάλι εἰς τοὺς χίλιους πενταχόσιους δεκατρεῖς 1513 ἤλθανε οἱ Τούρκοι εἰς τὸ Λαγανὰ μὲ ἐδιαχόσια ἄρμενα ὀλοκόκκινου σκουφάτοι ἀλωναρίου ὀκτώ 8.

Εἰς τοὺς χίλιους πενταχόσιους τεσσαράκοντα πέντε 1545 ἐματάρθανε οἱ Τούρκοι τρεῖς φορές εἰς ἑκατὸν 100 χρόνους μὰ ὅσο αὐτοὶ ἔκαψαν τὰ χωριά ὅλλα ἔκαμαν ἓνα ξυλόκαστρο εἰς τὸν Ἀρίνγγο καὶ ἐσαθήκανε ἡμέρας δώδεκα 12 καὶ τὸ ἔκαμαν κομάτια καὶ ἔτζι ἐπῆγε ἡ ἀρμάδα τὸ ἀρτζι πέλαγο καὶ ἐστάθη ἡμέρας δεκατρεῖς 13 καὶ ἐγυρίσανε καὶ ἤρθανε εἰς ταῖς ἀλικαῖς ἀντικρὺς τοῦ Κατασταρίου καὶ ἤτουνα ἓνα κτήριον παλαιὸν ἀξιόπενον καὶ τὸ ἐχάλασαν ἐκ θεμελίων καὶ ἔτζι ἐβγήκανε ἀπὸ τὴν ἀρμάδα καὶ ἐκάμανε δεσμπάρκο συντροφία, τρεῖς, ἡ μία μὲ τὰ τζαπούνια, ἄλλοι μὲ τὰ λισγάρια καὶ ἄλλοι μὲ τὰ ἄρματα καὶ ἐπεριχυκλώσανε τοὺς κάμπους τῆς Ζακύνθου καὶ ἐπῆγανε εἰς τὸν Καλιπάδο καὶ εὐρανε χαντάκια μεγάλα καὶ στρατιώταις καὶ δὲν ἐπῆγανε παρεμπρὸς· ἔτζι ἐγυρίσανε ὀπίσω καὶ ἐμπαρκαρισθίκανε τὴν νύκτα καὶ πηγαίναντες νοὶ ἀπαντηθῆκανε μὲ τὸ Ρηγόπουλο οὐκουρτζουλάνου τοῦ πρέντζιπε καὶ μὲ τὸ Ρηγόπουλο τῆς Σπάνιας καὶ ἐκάμανε πόλεμο φοβερόν ὅπου ἐκοκκίνητε ἡ θάλασσα, ἐπῆγαν εἰς τὸ Βόϊδι οἱ ἄνθρωποι καὶ εἶδαν τὸν πόλεμον.

Οἱ καλόγεροι τοῦ ἁγίου Γεωργίου τῶν Κρεμνῶν ἐβγάλανε ὅλο τὸ πρᾶγμα τοῦ μοναστηρίου καὶ τὸ ἔβαλαν εἰς μία σπηλῆν εἰς τὰ Καμαροτὰ ἀπάνευθεν καὶ τὰ ἔκρυψαν καὶ ἄφησαν εἰς τὸ Μοναστήρι δύο καλογέρους γέρους καὶ δύο βαρέλαις νερὸ καὶ κρασί νὰ φυλάγουν τὸ πρᾶμμα τοῦ μοναστηρίου καὶ εἰς ἡμέραις δώδεκα ἤρθανε ἀπὸ τὰ Μαγγαράβουνα ἐκεῖθεν ὅπου περνάγει ὁλος ὁ κόσμος καὶ ἐπῆγαν εἰς τὸ μοναστήρι ἐπῆγαν καὶ εὐρανε τοὺς δύο καλογέρους ἐχύσανε τὸ νερὸ καὶ κρασί ἐπῆραν καὶ μερικὸ πρᾶμμα ὅπου εὐραν, ὅξω ἀπὸ τὰ Ἅγια σκεύη καὶ ἐγυρίσανε ὀπίσω καὶ ἐπῆραν καὶ τοὺς δύο καλογέρους φουζάρους ἐκεῖνους ὅπου ἀφήκανε εἰς τὸ μοναστήρι διὰ νὰ φυλᾶνε.

ΕΚ ΤΩΝ ΤΟΥ ΚΑΝΙΝΗ

Quando scorgo colei che m'innamora
Di sua bellezza e sua vestire eletto ecc...

“Ὅταν ἐκείνη ἐγὼ θωρῶ, ‘πεῦ μὲ τὰ θεῖα τῆς κάλλης
Μοῦ ἐμπνευσσε τὸν ἔρωτα σὲ τούτῃ τὴν καρδίᾳ,
Νὰ περικατῇ περίφανη καὶ εὐμορφα ντυμένη,
‘Ὀλόχαρη αἰσθάνομαι ἄτὰ στήθη μὲ λαλῆ
—‘Αγάπαμε πιστὰ.

“Ὅταν μ’ ὠραῖο χαμόγελο σιγὰ γλυκογυρίζει
Τὰ μᾶτια τῆς, ὑψώνοντας αὐτὰ ἐπὶ τὸν οὐρανὸ
Κρυμένο μέσ’ ἐπὶ στήθος μου αἰσθάνομαι ἓνα πνεῦμα,
‘Ὅπου μοῦ λέει—στέναζε—καὶ τότε βγάνω ἐγὼ
‘Ἐν’ ἀναστενχαγμό.

“Ὅταν ἀκούοντας τὴ γλυκεῖα μαγευτικὴ φωνὴ τῆς
Καὶ ρίχνεται τὸ βλέμμα μου ἐπὶ τὴ θεῖα τῆς εὐμορφίαν,
Χορταίνει τὴ μεγάλη τῆς ἀπεθυμῖαν ἡ ψυχὴ μου
—Χαῖρε θνητὲ κι’ ἀγάπαε—κρυφὰ μοῦ λέει ἐπ’ ἀφτίχ,
‘Ἐνὸς Θεοῦ ἡ λαλῆ.

“Ὅταν εἰς ἐμὲ τ’ ὀλόχαμπρο τὸ βλέμμα τῆς πετάει,
Καὶ ἐμπροστὰ μου ἔρχεται μὲ πρόσωπο χλωμὸ,
‘Απόκρυφα μοῦ φαίνεται ὅπως εἰς τὴν καρδίαν μου
Μοῦ λέγει—ἐλπίζ’ ἐλπίζε—τὸ χεῖλο τῆς τ’ ἀχνό.
Τὸ βλέμμα τῆς ἐκεῖ.

ΑΡΙΣ. ΚΑΨΟΚΕΦΑΛΟΣ

Αἱ γυναῖκες φέρουσιν τὸν νοῦν εἰς τὸ στήθος· ἡ αἰσθησις μόνη ἄγει καὶ φέρει αὐτάς. Ὁ ἔρως των, ἀληθὴς εἶναι μανία· προσποίητος εἶναι ἡ φύσις των. Ἡ ἀφοσίωσις των εἶναι τέχνη. Ἡ ὑπομονὴ καὶ ὑπομονὴ των εἶναι ἐνέδρα. Πίστευσόν με· ἡ καρδίαν των εἶναι ἡ ἄμμος ἡ ἄβυσσος· ἐντεῦθεν τὰ αἰσθηματὰ των ὅλα εἰσὶν ἡ ἄχυρα ἡ νόσοι. Ἀπασα ἡ ζωὴ των εἶναι φονικὴ παρωδία ἀνθρώπων ἄμα καὶ θεῶν. Οὐδαμῶς μεγαλεῖον ἐν αὐταῖς καὶ ἀλήθεια, οὐδαμῶς δίκαιο καὶ θεῖον· ἀλλὰ μόνον μαγεία τις καὶ ὀπταπάτη. Φοροῦσιν ἐνδύματα· εἰσὶ βασιλίδες. Ἐγυμνώθησαν αὐτῶν· ἰδοὺ αἱ..... Σ. Ν. Β.

ΕΠΙΕΛΘΟΜΕΝΑ
“Ὁ νεκροθάπτης διήγημα· συν. (Γ. Α. Βαλαβάνης) —
Ἑμμελίνα, συνέχ. Γ. Μάνεσης) — Οἱ δύο παπᾶδες ποιήσις
(Ι. Γ. Τσακασιάνος) — Χρονικὸν Γεωργηλᾶ (Σ. Δὲ Βιάζης)
Ἐκ τῶν τοῦ Κανίνη ποιήσις (Α. Καψοκέφαλος).

ΤΥΠΟΙΣ Σ. ΚΑΨΟΚΕΦΑΛΟΥ